

REFERAT Klima- og Miljøudvalget (2022-2025) d. 03-01-2023

Mødedato Tirsdag d. 03. januar 2023 kl. 08:30

Mødested M.5/rådhuset

Mødedeltagere Eva Pinnerup, Kurt Mosgaard, Stine Isaksen, Lars Mogensen, Steffen Drejer

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af Varmeplan for Viborg Kommune.....	3
Forslag til lokalplan nr. 594 for boligområde ved Vældgaardvej i Kvols.....	6
Grønne lokalsamfund - indsatser afledt af fjernvarmeanalysen.....	8
Temadrøftelse - Naturbeskyttelseslovens § 3.....	10
Klage over vedligeholdelsen af Skals Å.....	12
Legalitetskontrol af vandafledningsbidrag i 2023 for Energi Viborg A/S.....	15
Legalitetskontrol af takster for ledningsført vand 2023, Energi Viborg Vand A/S.....	17
Gennemførelse af den kommunale indsats efter Statens vand- og naturplanlægning 2023 (bevillings	19
Klage over afslag til etablering af ny sø i registreret § 3-eng, matr.nr. 4d Tastum By, Koberup.....	22
Klage over tilkendegivelse om § 3-status af engstykke ved Nørreåen ved Skjern – matr.nr. 1ay Skje	25
Klage over påbud om genetablering af beskyttet eng på matr.nr. 10o Skringstrup By, Skals.....	28
Mødeliste for Klima- og Miljøudvalget 2022.....	31
Mødeliste for Klima- og Miljøudvalget 2023.....	33
Meddelelser og gensidig orientering, herunder orientering ved formanden dels om afholdte møder r	35
Underskriftsark.....	36

Punkt 1: Godkendelse af Varmeplan for Viborg Kommune

22/14297

Resume

Kommunen skal udarbejde en samlet varmeplan for kommunen jf. et cirkulære fra Energistyrelsen. Forvaltningen har udarbejdet et forslag til en varmeplan, som udpeger potentielle nye fjernvarmeområder.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at Varmeplan for Viborg Kommune godkendes.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 03-01-2023

Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at Varmeplan for Viborg Kommune godkendes,

2. at Viborg Kommune løbende vil følge udviklingen tæt med henblik på realisering af varmeplanen.

Sagsfremstilling

Historik

Byrådet besluttede i maj ([link til sag nr. 11 i byrådet den 18. maj 2022](#)) at bevillige 250.000 kr. i 2022 til en analyse af potentiale for fjernvarme og varmepumper i naturgasforsynede byer og landsbyer.

Klima- og Miljøudvalget behandlede i september en sag om planlægning for gasområder og klar besked til borgerne ([link til sag nr. 15 i Klima- og Miljøudvalget den 20. september 2022](#)).

Inddragelse og høring

Under udarbejdelse af fjernvarmeanalysen blev en arbejdsgruppe med deltagere fra fire varmegværker inddraget.

Kommunen holdt et fællesmøde den 11. august 2022 for alle varmegværker i kommunen og Evida, hvor foreløbige analyseresultater blev præsenteret.

Forvaltningen hørte den 10. september 2022 alle varmegværkerne i kommunen og Evida om et udkast til inddeling af gasområder nær fjernvarmebyer.

Kommunen holdt den 7. november 2022 et stormøde om varmeplanen og fjernvarmeanalysen for politikere, alle varmegværker i kommunen og repræsentanter fra borgerforeninger, lokalråd og andre initiativtagere i de byer, der indgår i kommunens fjernvarmeanalyse.

Forvaltningen hørte den 5. december 2022 de enkelte varmegværker om udkastet til varmeplanen for de områder, hvor der udpeges potentielle fjernvarmeområder i deres nærområde.

Beskrivelse

Ifølge et nyt cirkulære fra Energistyrelsen ([link til cirkulæreskrivelse om kommunal varmeplanlægning og projektgodkendelse](#)) skal kommunen inden udgangen af 2022 udarbejde en samlet varmeplan for kommunen, der som minimum omfatter de gasforsynede områder i kommunen.

Gasområderne kan inddeles i tre typer:

1. Gasbyer - gasområder i hele byområder
2. Fjernvarmebyer og deres nærområde - gasområder nær fjernvarmeområder
3. Landområder - gasområder langs gasledninger mellem byer

Gasbyer

Kommunen har fået udarbejdet en analyse af det økonomiske grundlag for fjernvarme i 25 byer med gasforsyning. Analysen findes i bilag 1. De undersøgte gasområder er bl.a. udvalgt på baggrund af deres varmeforbrug og bystruktur. Analysen viser, at man ved ca. 70 % tilslutning til fjernvarme kan opnå forbrugerpriser i en størrelsesorden mellem 21.000 og 24.000 kr. inkl. moms for et hus på 130 m² i de undersøgte byer. Analysen giver ingen konklusion på, hvor fjernvarme kan lade sig gøre, og hvor det ikke kan. Det afhænger af, hvor mange der ønsker at tilslutte sig fjernvarme, og hvor meget man vil betale for at få fjernvarme i de enkelte områder. Men analysen opfylder sit formål som redskab til at få en dialog i gang i relevante byområder for at afklare interesser og muligheder for fjernvarme. I forslaget til varmeplanen er der således udpeget potentielle fjernvarmeområder, hvor der er varmeværker eller borgergrupper, der arbejder aktivt på fjernvarmeforsyning af området. Der er fx aktive borgergrupper, der arbejder for fjernvarme i Mønsted-Sparkær-Gammelstrup og Løvel-Rødding-Vammen.

Gasområder nær fjernvarmeområder

Forvaltningen har, bl.a. ud fra Varmeplan Danmark 2021 (rapport fra Aalborg Universitet), foretaget vurderinger af, hvilke områder der har potentiale for fjernvarmeforsyning. Områdets geografiske placering og varmegrundlag samt afstanden mellem potentielle varmeaftagere i området har betydning for potentialet for fjernvarmeforsyning. Forvaltningens vurdering er foregået i dialog med varmeværkerne, hvoraf nogle selv har foretaget undersøgelser af mulige fjernvarmeområder.

Forslaget til Varmeplan for Viborg Kommune findes i bilag 2.

Efter byrådets godkendelse af varmeplanen skal de nye varmeplansområder indberettes til Plandata.dk, hvor det lægges op på et webkort sammen med de eksisterende varmeforsyningsområder.

Varmeplanens gennemførelse og betydning

Jf. cirkulæret skal kommunen sikre, at der inden udgangen af 2023 i udgangspunktet udarbejdes og træffes afgørelse om godkendelse af de konkrete projektforslag, der skal udmønte kommunens samlede varmeplan. Det skal skabe grundlaget for, at fjernvarmen udrulles inden udgangen af 2028. Kommunen skal altså arbejde for, at der udarbejdes projektforslag efter varmforsyningsloven, som belyser, om det er samfundsøkonomisk fordelagtigt at fjernvarmeforsyne de potentielle fjernvarmeområder. Det er først ved kommunens godkendelse af de enkelte projektforslag, at der fastlægges varmforsyningsområder, som giver varmeværkerne ret og pligt til at forsyne områderne.

Projektforslaget kan udarbejdes af eksisterende eller nye fjernvarmeselskaber. Kommunen kan også selv udarbejde projektforslag eller kan i medfør af varmforsyningslovens § 8, pålægge fjernvarmeselskaber at udarbejde konkrete projektforslag, der udmønter kommunens varmeplan. Kommunen kan løbende revidere varmeplanen og kan fjerne eller tilføje potentielle fjernvarmeområder, hvis der efterhånden viser sig et andet billede af, hvor det reelt er muligt at etablere fjernvarmeforsyning.

Varmeplanens udpegning af potentielle fjernvarmeområder vil desuden betyde, at bygningsejere i områderne ikke kan få støtte til varmepumper fra Energistyrelsen jf. § 11, pkt. 2 i bekendtgørelse om tilskud til konverteringer til varmepumper i bygninger til helårsbeboelse, som forventes vedtaget med virkning fra 1. januar 2023.

Miljøvurdering

Der skal kun gennemføres en miljøvurdering, hvis forslaget til varmeplanen antages at kunne få væsentlig indvirkning på miljøet. På baggrund af en screening for miljøvurdering vurderes det, at der ikke skal udarbejdes en miljørapport. Begrundelsen fremgår på sidste side i forslaget til varmeplanen, som findes i bilag 2.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Scenarieanalyser for fjernvarmeforsyning af gasområder i Viborg Kommune

Forslag til Varmeplan for Viborg Kommune

Punkt 2: Forslag til lokalplan nr. 594 for boligområde ved Vældgaardvej i Kvols

22/16440

Resume

Ansøger ønsker ny planlægning ved Vældgaardvej i Kvols for boligformål i form af tæt-lav og åben-lav bebyggelse i overensstemmelse med kommuneplanens rammer for området. Dette er ikke i overensstemmelse med gældende planlægning, hvorfor nyt plangrundlag er nødvendigt.

Der foreligger nu et udkast til forslag til lokalplan nr. 594, som foreslås sendt i offentlig høring.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller til Klima- og Miljøudvalget,

1. at forslag til lokalplan nr. 594 vedtages med henblik på offentlig høring i 4 uger,
2. at der ikke gennemføres en miljøvurdering af planforslaget, og
3. at der ikke afholdes borgermøde.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 03-01-2023

Klima- og Miljøudvalget besluttede,

1. at forslag til lokalplan nr. 594 vedtages med henblik på offentlig høring i 4 uger,
2. at der ikke gennemføres en miljøvurdering af planforslaget, og
3. at der ikke afholdes borgermøde.

Sagsfremstilling

Historik

Ansøger har ansøgt om ny lokalplan for boligformål ved Vældgaardvej i Kvols. Ansøgning er i bilag 2.

Klima- og Miljøudvalget besluttede den 25. oktober 2022 ([link til sag nr. 1 i Klima- og Miljøudvalget den 25. oktober 2022](#)) at igangsætte planlægningen.

Oversigtskort er i bilag 1.

Inddragelse og høring
Intet.

Beskrivelse

Eksisterende planforhold

Området er ikke omfattet af en lokalplan.

Lokalplanområdet ligger i rammeområde KVOL.C2.02 og KVOL.R1.01 i Kommuneplan 2017-2029.

Lokalplanforslaget er i overensstemmelse med kommuneplanen.

Realisering af projektet kræver, at der vedtages en ny lokalplan.

Forvaltningen har udarbejdet et udkast til forslag til lokalplan nr. 594, der er i bilag 2.

Forslag til lokalplan nr. 594

Lokalplanforslaget udlægger området til boligformål og giver mulighed for både åben-lav og tæt-lav. Vejadgang sker fra Vældgaardvej.

Der fastlægges en maks. bebyggelsesprocent på 30 % for åben-lav og 40 % for tæt-lav, og bebyggelsen må opføres i op til 1½ etage og med en højde på op til 7,5 meter, ligesom der stilles krav om symmetrisk saddeltag. Dette er for at tage hensyn til områdets placering inden for kirkebyggelinjen samt for at underordne sig det omkringliggende landskab.

Der skal etableres fælles opholdsarealer for områdets boliger.

Området ligger i landzone og vil forblive i landzone.

Arkitektur

Af hensyn til byens skala og placering må bebyggelsen i overensstemmelse med kommuneplanens særbestemmelser ikke overstige 1½ etage med en maks. højde på 7,5 meter og med symmetrisk saddeltag. Bebyggelsen skal desuden fremstå som en helhed med hensyn til udformning, materialevalg, farve m.v.

Borgermøde

Forvaltningen foreslår, at der ikke afholdes borgermøde om planforslaget, da planforslaget er i overensstemmelse med kommuneplanen og dermed af mindre principiel betydning.

Miljøvurdering

Der skal kun gennemføres miljøvurdering, hvis planforslaget antages at kunne få væsentlig indvirkning på miljøet.

På baggrund af en screening vurderes, at der ikke skal udarbejdes en miljørapport. Begrundelsen fremgår af lokalplanforslagets redegørelse.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Såfremt Klima- og Miljøudvalget beslutter at vedtage planforslaget med henblik på 4 ugers offentlig høring, vil planforslaget blive offentliggjort i perioden fra medio januar 2023 til primo februar 2023. Høringssvar vil efterfølgende blive behandlet og forventes forelagt for Klima- og Miljøudvalget i marts 2023 med henblik på endelig vedtagelse.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Delegation

Forvaltningen vurderer, at lokalplanforslaget er af mindre betydningsfuld karakter og ikke har principiel betydning for kommunen. Vedtagelse af lokalplanforslaget kan derfor ske i Klima- og Miljøudvalget.

Såfremt der ikke kommer høringssvar i offentlighedsfasen, vil lokalplanen blive endeligt vedtaget af forvaltningen uden yderligere politisk behandling.

Bilag

Oversigtskort

Ansøgningsmateriale Vældgaardvej 15, Kvols

Forslag til lokalplan nr. 594 for boligområde ved Vældgaardvej i Kvols

Punkt 3: Grønne lokalsamfund - indsatser afledt af fjernvarmeanalysen

22/14297

Resume

Viborg Kommune har i 2022 udarbejdet en varmeplan, som baserer sig på en analyse af potentialet for udbredelse af fjernvarme i de gasforsynede områder i kommunen.

I forlængelse af fjernvarmeanalysen undersøges potentialet for termonet i fem mindre landsbysamfund, som ikke har potentiale for at få traditionel fjernvarme. Termonet er et kollektivt net af uisolerede rør, der forsyner flere bygninger med varme.

Viborg Kommune har derudover sammen med en række landsbyer søgt og fået støtte til fire projekter under Region Midtjyllands pulje "Den Bæredygtige Landsby". Alle projekter relaterer sig til udbredelse af fjernvarme. Viborg Kommune har forpligtet sig til at medfinansiere projekterne med 25 %.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 03-01-2023

Klima- og Miljøudvalget tog orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Bygningsejere i gasforsynede områder, som ikke er udpeget som potentielle fjernvarmeområder, er blevet opfordret til at kontakte Viborg Kommune, hvis flere husstande i nærområdet har interesse i eksempelvis termonet. Opfordringen er formidlet via brev til bygningsejerne.

Forvaltningen har været i løbende dialog med lokale ansøgere af Region Midtjyllands pulje "Den bæredygtige Landsby".

Beskrivelse

Viborg Kommune har i 2022 udarbejdet en varmeplan, som baserer sig på en analyse af potentialet for udbredelse af fjernvarme i de gasforsynede områder i kommunen.

Termonet

For mange gasforsynede områder i Viborg Kommune er forudsætningerne for at kunne få fjernvarme til stede. Det afhænger bl.a. af den geografiske placering i forhold til eksisterende fjernvarmeværker samt antallet og tætheden af husstande og andre potentielle varmeaftagere i området.

Men for mange mindre landsbysamfund i Viborg Kommune er der ikke potentiale for at få traditionel fjernvarme. Her kan termonet være et relevant alternativ. Termonet er et kollektivt net af uisolerede rør, der forsyner flere bygninger med varme og/eller køling.

For at undersøge potentialet for udbredelse af termonet i Viborg Kommune tilbydes fem landsbysamfund, som viser interesse for termonet, en indledende potentialeanalyse.

Den bæredygtige landsby

Region Midtjylland modtog frem til den 15. november 2022 ansøgninger til sin pulje "Den bæredygtige landsby". Kommuner kunne sammen med en landsby og eventuelt et forsyningsselskab søge tilskud på op til 100.000 kroner.

En række landsbyer, som har potentiale for at få fjernvarme, har sammen med Viborg Kommune søgt Region Midtjyllands pulje "Den bæredygtige Landsby" om økonomisk støtte til projekter, der relaterer sig til udbredelse af

fjernvarme i eget lokalsamfund.

Der blev søgt om støtte til følgende:

Ansøger foruden kommunen	Ansøgt om støtte til	Ansøgt beløb
Mønsted-Sparkær-Gammelstrup varmemærbejdsgruppen og Stoholm Fjernvarmeværk	Mobilisering af lokalsamfund, afholdelse af borgermøder og konsulentbistand til screening og beslutningsgrundlag	100.000 kr.
Sødal Fjernvarme Borgergruppe (Løvel, Rødding og Vammen)	Konsulentbistand til beslutningsgrundlag om fjernvarmeløsning	100.000 kr.
Grundejerforeningen Birgittelyst	Afholdelse af borgermøder og konsulentbistand til beregninger og præsentation på borgermøde	10.500 kr.
Højbjerg og Omegns Beboerforening	Afholdelse af informationsmøde for overgang til fjernvarme	7.500 kr.

Regionen har meddelt tilsagn om støtte til alle ansøgningerne og til de ansøgte beløb.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Undersøgelse af potentiale for termonet i 5 landsbysamfund samt lokale projekter under Region Midtjyllands pulje ”Den bæredygtige Landsby” forventes gennemført i 2023.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Undersøgelser af potentiale for termonet i 5 landsbysamfund kan gennemføres for 125.000 kr.

Viborg Kommunes samlede medfinansiering af de 4 lokale projekter under ”Den bæredygtige Landsby” beløber sig til 73.000 kr.

Indsætterne finansieres af driftspuljen ”grønne lokalsamfund”, som forventes overført fra 2022 til 2023.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Punkt 4: Temadrøftelse - Naturbeskyttelseslovens § 3

22/38042

Resume

Forvaltningen giver et oplæg om kommunens rolle i forvaltningen af naturbeskyttelseslovens § 3 som udgangspunkt for en drøftelse af Viborg Kommunes praksis på området.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at Klima- og Miljøudvalget drøfter sagen på baggrund af forvaltningens oplæg.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 03-01-2023

Klima- og Miljøudvalget drøftede sagen.

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Kommunen forvalter naturbeskyttelseslovens § 3 og afgør således, om et område er omfattet af § 3-beskyttelsen.

Ferske enge, strandenge, overdrev, heder, søer, moser, vandhuller og vandløb er natur, som typisk er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Når et område er beskyttet, betyder det, at lodsejeren må bruge arealet som hidtil, men ikke må gøre noget, der ændrer områdets tilstand. F.eks. må lodsejeren ikke dræne, opdyrke, udgrave, opfylde, gøde, sprøjte eller tilplante området.

Hvis en lodsejer overtræder § 3-beskyttelsen, kontaktes lodsejeren af forvaltningen, og der foretages et tilsyn. Kommunen vil dernæst varsle et påbud om, at der enten skal ske en fysisk lovliggørelse eller søges dispensation. Følger lodsejeren påbuddet, kan sagen normalt afsluttes. I meget grove sager kan lodsejeren politianmeldes.

Beskyttet natur er registeret i Miljøportalen. Registreringen er vejledende, og det er altid områdets faktiske tilstand, der afgør, om det er beskyttet eller ej. Hvis en lodsejer er i tvivl om, hvorvidt et område er beskyttet natur, kan kommunen kontaktes med henblik på afklaring af områdets beskyttelsesstatus.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Punkt 5: Klage over vedligeholdelsen af Skals Å

22/24313

Resume

Der er modtaget en fornyet klage over afgørelsen om vedligeholdelse af Skals Å.

Klagen er indsendt til Miljø- og Fødevareklagenævnet, og i den forbindelse skal kommunen eftersende sine bemærkninger sammen med relevante akter fra sagen.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at klagen vedlagt forvaltningens bemærkninger, som de fremgår af denne sag, videresendes til Miljø- og Fødevareklagenævnet med bemærkning om, at Viborg Kommune ikke finder grundlag for at genoptage sagsbehandlingen.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 03-01-2023

Klima- og Miljøudvalget besluttede,

1. at klagen vedlagt forvaltningens bemærkninger, som de fremgår af denne sag, videresendes til Miljø- og Fødevareklagenævnet med bemærkning om, at Viborg Kommune ikke finder grundlag for at genoptage sagsbehandlingen.

Steffen Drejer, Lars Mogensen og Kurt Mosgaard bemærker dog, at manglende opfyldelse af vilkår 2 har haft en vis betydning for vandstandsstigninger opstrøms.

Sagsfremstilling

Historik

Klima- og Miljøudvalget har den 22. marts 2018 ([link til sag nr. 6 i Klima- og Miljøudvalget den 22. marts 2018](#)) behandlet den oprindelige klagesag.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Viborg Kommune modtog den 17. november 2017 en klage fra en lodsejer over vedligeholdelsen af Skals Å. I 2018 er klagen uddybet og et erstatningskrav opgjort. Viborg Kommune traf en afgørelse i sagen den 16. januar 2018, som lodsejeren valgte at påklage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Miljø- og Fødevareklagenævnet ophævede den 9. november 2021 kommunens afgørelse og hjemsendte den til fornyet behandling, for så vidt angår overholdes af vilkår 2 i tilladelse til vådområdeprojektet. Miljø- og Fødevareklagenævnet ændrede samtidig kommunens afgørelse til, at kommunen ikke har grødeskåret efter regulativets bestemmelser i vådområdet (st. 36.257-38.628 m).

Viborg Kommune har siden hjemsendelsen genbehandlet sagen og truffet en ny afgørelse, som blev meddelt den 4. juli 2022 (bilag 1). Lodsejeren har via landboretsskulent ved Agri Nord påklaget afgørelsen.

Forvaltningen gør opmærksom på, at klagenævnets tidligere afgørelse er en delvis stadfæstelse af kommunens oprindelige afgørelse. Det er forvaltningens opfattelse, at klagenævnet har stadfæstet, at vedligeholdelsen af Skals Å udenfor afgrænsningen af vådområdet er sket i overensstemmelse med regulativets bestemmelser. Det er derfor kun forhold omkring strækningen i Skals Å vådområdet, der blev hjemsendt til fornyet behandling.

De uddybende bemærkninger til klagen er modtaget (bilag 2) efteråret 2022 og går meget videre end blot grødeskæringen i vådområdet og vilkår 2. Her er for eksempel inddraget:

- Forringet afvandingsforhold set over en 20 år periode
- Regulativgrundlaget med hensyn til teoretiske dimensioner og vandføringsevne anfægtes som ukorrekt
- Bundhævninger udenfor vådområdets afgrænsning, med ca. 50 cm hævnning siden 1999.

Forvaltningens vurdering

Til klagen er vedlagt et notat af meget teknisk karakter. Grundlæggende er notatet en genoptagelse af en diskussion, som har stået på længe i forbindelse med den generelle vandløbsadministration på landsplan. Når der beregnes vandspejl i vandløb, er det ofte vurderingen af Manningtal (et udtryk for vandløbets modstand), der skaber debatten. Forvaltningen har udarbejdet et notat med bemærkninger til klagen og det tekniske notat (bilag 3).

I de kontrolberegninger, som klager har fået udarbejdet, vurderes den ændrede grødeskæringsparksis i vådområdet at have påvirket vandstanden i åen ud for klagers areal med + 1-2 cm. I de beregninger, som forvaltningen har fået udarbejdet, vurderes påvirkningen at være under +1 cm. På dette punkt er der derfor ikke stor forskel på klagers og forvaltningens vurdering. Forvaltningen vurderer desuden denne påvirkning som ubetydelig, og erstatningskravet er derfor afvist.

Med hensyn til de andre klagepunkter, som er meget bredere end forhold i vådområdet, vurderer forvaltningen, at der ikke er fremkommet nye oplysninger, som ændrer på den oprindelige afgørelse. Forvaltningen ser derfor ikke et grundlag for at genoptage sagsbehandlingen.

Forvaltningen fik i 2017 udarbejdet et notat omkring den hydrauliske (læs: hvordan vandmængder, vandstand og flow opfører sig i vandløb) udvikling i Skals Å over en 43-årig periode. Citat fra konklusionen: ”Konklusionen er således, vandløbets vandføringsevne beskrevet i regulativet fra 2001 er uændret om vinteren, men at de højere registrerede vandstande, især om sommeren, skyldes en større vandføring og mere grøde.”

Det er derfor sikkert rigtigt, at lodsejeren over tid oplever vådere arealer. For eksempel var 2017 Danmarks 10. vådeste år. Men udfordringerne med ekstra vand er ikke noget, som kan løses igennem et vandløbsregulativ. Kommunen må hverken foretage sig mere eller mindre end regulativets bestemmelser.

Et vandløbsregulativ er et retsgyldigt dokument, og Viborg Kommune skal alene sikre den fastsatte vandføring. Denne vandføring giver ikke nogen sikkerhed for lodsejere mod oversvømmelse, som kan skyldes andre faktorer, såsom nedbørsforhold, sætning af vandløbsnære arealer, klimaforandringer mm.

Forvaltningen bemærker ligeledes i den forbindelse, at kommunen ikke på ethvert givent tidspunkt i løbet af året har pligt til at sørge for, at den i regulativet fastsatte strømrønde er til stede som følge af grødeskæring. Dette kun er tilfældet i forbindelse med den i regulativet fastsatte grødeskæring inden for de fastlagte terminer.

På baggrund af klagenævnets afgørelse i 2021 er den regulativmæssige grødeskæring i vådområdet fra 2022 genoptaget. Forvaltningen forventer desuden at igangsætte udarbejdelse af vandløbsregulativer for de to slyng i vådområdet og hovedforløbet af Skals Å i overensstemmelse med klagenævnets afgørelse.

Samlet set vurderer forvaltningen, at der ikke er fremkommet nye oplysninger, der giver grundlag for at genoptage sagsbehandlingen.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Lodsejeren har søgt om en erstatning på 295.300 kr., som dog er afvist. I sidste ende er det taksationsmyndighederne, der afgør økonomiske spørgsmål.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Afgørelse om vedligeholdelse af Skals Å 2022

Klage over vedligeholdelse af Skals Å

Udkast til kommunens kommentar til klagesag

Punkt 6: Legalitetskontrol af vandafledningsbidrag i 2023 for Energi Viborg A/S

22/36867

Resume

Energi Viborg Vand A/S har den 24. november 2022 anmodet Viborg Kommune om at godkende selskabets vandafledningstakster for 2023 ved en legalitetskontrol.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at vandafledningstaksterne for 2023 godkendes.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 03-01-2023

Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at vandafledningstaksterne for 2023 godkendes.

Sagsfremstilling

Historik

Vandafledningstaksterne fastsættes i henhold til betalingsvedtægten for Energi Viborg Vand A/S én gang årligt.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Energi Viborg Vand A/S har den 24. november 2022 anmodet Viborg Kommune om at godkende selskabets vandafledningsbidrag i 2023 ved en legalitetskontrol

Regelgrundlag

Det fremgår af bekendtgørelse af lov om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber (betalingsloven) og af betalingsvedtægten for Energi Viborg Vand A/S, at selskabet én gang årligt fastsætter kubikmetertaksten for vandafledningsbidrag for spildevand.

Kommunalbestyrelsen har ikke bemyndigelse til at fastsætte taksterne men skal lave en såkaldt legalitetskontrol af dem. Med en legalitetskontrol skal kommunalbestyrelsen alene påse, om taksterne er fastsat i overensstemmelse med lovgivningen. Det vil sige, at kommunalbestyrelsens kompetence er begrænset til at godkende eller afvise de indstillede takster.

Konkret skal takstfastsættelsen sikre:

- at økonomien i spildevandsforsyningen hviler i sig selv. Dette betyder, at indtægter og udgifter skal balancere over en årrække i forsyningsselskabets regnskaber
- at taksterne ikke overskrider selskabets indtægtsramme, fastsat af Forsyningssekretariatet under Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen.

Takstfastsættelse

Forsyningssekretariatet har den 12. oktober 2022 sendt en statusmeddelelse om den økonomiske ramme for 2023 til Energi Viborg Vand A/S (bilag 1). Af meddelelsen fremgår, at den økonomiske ramme for 2023 er 155.076.669 kr.

Bestyrelsen i Energi Viborg Vand A/S har vedtaget et budget for 2023 (bilag 2) med en indtægt på 154.990.000 kr. Selskabets budgetterede indtægter er således 86.669 kr. lavere end indtægtsrammen.

Taksten for vandafledningsbidraget for 2023 er fastsat til:

Takst 1: forbrug: 0-500 m³; 38,00 kr./m³ ekskl. moms (36,00 kr. i 2022)

Takst 2: forbrug: 500-20.000 m³; 30,40 kr./m³ ekskl. moms (28,80 kr. i 2022)

Takst 3: forbrug: > 20.000 m³; 15,20 kr./m³ ekskl. moms (14,40 kr. i 2022)

Udover vandafledningsbidraget fastsættes tilslutningsbidrag, kommunalt vejbidrag, takster for tømningsordning samt takster for aflevering af slam på renseanlæg. Taksterne fremgår af bilag 3.

Det fremgår blandt andet af taksterne i bilag 3, at gebyret (helårsbeboelse) for den kommunale tømningsordning for bundfældningstanke er steget fra 525 kr. årligt til 975 kr. årligt. Den kraftige stigning skyldes, at Energi Viborg Vand A/S har haft tømningsopgaven i udbud, hvilket har medført kraftige prisstigninger i forhold til den hidtidige aftale.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Betalingsvedtægt og vandafledningstakster gælder for 2023.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Statusmeddelelse om økonomiske rammer - Energi Viborg Vand AS (V043) spildevandsforsyningen

Budget for 2023

Fastsættelse af takster for 2023 - Spildevand

Punkt 7: Legalitetskontrol af takster for ledningsført vand 2023, Energi Viborg Vand A/S

22/37108

Resume

Energi Viborg Vand A/S har den 24. november 2022 anmodet Viborg Kommune om at legalitetsgodkende selskabets takster for ledningsført vand for 2023.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at Energi Viborg Vand A/S' takster for 2023 godkendes.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 03-01-2023

Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at Energi Viborg Vand A/S' takster for 2023 godkendes.

Sagsfremstilling

Historik

Taksterne for ledningsført vand fastsættes i betalingsvedtægten for Energi Viborg Vand A/S én gang årligt.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Regelgrundlag

Forsyningssekretariatet har i 2020 sendt økonomisk indtægtsramme for 2021-2022 til Energi Viborg Vand A/S. Den 13. september 2022 er der modtaget afgørelse om den økonomiske ramme for 2023-24. Heraf fremgår, at indtægtsrammen for 2023 er fastsat til 43.102.845 kr.

Kommunalbestyrelsen har ikke bemyndigelse til at fastsætte taksten, men skal lave en såkaldt legalitetskontrol af taksterne. Med en legalitetskontrol skal kommunalbestyrelsen alene påse, at taksten er fastsat i overensstemmelse med lovgivningen. Det vil sige, at kommunalbestyrelsens kompetence er begrænset til at godkende eller afvise den indstillede takst.

Ved godkendelse af takster for et vandselskab skal kommunalbestyrelsen i henhold til § 52a i Vandforsyningsloven sikre sig, at vandselskabet har dækning for udgifter til f.eks.:

- Drift og indvinding
- Administration
- Henlæggelser til nye investeringer

Takstfastsættelse

Selskabet budgetterer med en indtægt på 42.749.000 kr. inklusive tilslutningsbidrag mv. Selskabets budgetterede indtægter er således 353.845 kr. lavere end indtægtsrammen.

Takstbladet for Energi Viborg Vand indeholder, ud over takster for ledningsført vand og den faste afgift, bl.a. takster for tilslutning til Energi Viborg Vand A/S og den statslige vandafgift.

På baggrund af det lagte budget har Energi Viborg Vand A/S på sit bestyrelsesmøde den 18. november 2022 besluttet, at taksterne for ledningsført vand hæves i forhold til 2022.

Taksten for ejerboliger er:

- 4,50 kr./m³ ekskl. afgifter og moms for ledningsført vand (3,60 kr./m³ i 2022).
- 2,50 kr./m³ for forbrug større end 500 m³/år, ekskl. afgifter og moms for ledningsført vand (2,00 kr./m³ i 2022).

Alle takster fremgår af bilag 1.

Forvaltningens vurdering

Forvaltningen vurderer, at taksterne for ledningsført vand for 2023 er fastsat i overensstemmelse med § 52a i Vandforsyningsloven. Det vurderes, at der med de takster, vandselskabet har fastsat, er dækning for de udgifter, der er forbundet med at drive et vandværk, og at den fastsatte indtægtsramme og princippet om, at økonomien i almene vandforsyninger skal hvile i sig selv, er overholdt.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Taksterne for ledningsført vand gælder for 2023.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Budget for 2023

Takster for 2023 - Drikkevand

Statusmeddelelse - økonomisk ramme 2023-2024

Punkt 8: Gennemførelse af den kommunale indsats efter Statens vand- og naturplanlægning 2023 (bevillingssag)

22/35744

Resume

Kommunen gennemfører forundersøgelser og realiseringsprojekter inden for tilskudsordninger under den statslige vand- og naturplanlægning. Det omfatter vådområdeprojekter, lavbundsprojekter og vandløbsprojekter. Dertil kommer klima-lavbundsprojekter, som administreres efter en anden tilskudsordning.

Projekterne gennemføres inden for de bevillingmæssige tilsagn, som Staten meddeler til de enkelte projekter. Via en rammebevilling afholder kommunen udgifterne, som efterfølgende refunderes af staten.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at der gives en anlægsudgiftsbevilling på 5.665.000 kr. til kontoen ”Statsligt finansierede vand- og naturprojekter 2023” med rådighedsbeløb på 1.804.000 kr. i 2023, 1.401.000 kr. i 2024, 2.160.000 kr. i 2025 og 300.000 kr. i 2026,
2. at udgiften på 5.665.000 kr. i årene 2023 til 2026 finansieres af det afsatte rådighedsbeløb på 805.000 kr. i 2023, 2.400.000 kr. i 2024, 2.460.000 kr. i 2025 på kontoen ”Statsligt finansierede vand- og naturprojekter – Ramme”,
3. at der gives en anlægsindtægtsbevilling på 5.665.000 kr. til kontoen ”Statsligt finansierede vand- og naturprojekter 2023” med rådighedsbeløb på 632.000 kr. i 2024, 658.000 kr. i 2025, og 4.375.000 kr. i 2026,
4. at indtægten på 5.665.000 kr. i årene 2024 til 2026 finansieres af det afsatte rådighedsbeløb på 5.665.000 kr. i 2023.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 03-01-2023

Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at der gives en anlægsudgiftsbevilling på 5.665.000 kr. til kontoen ”Statsligt finansierede vand- og naturprojekter 2023” med rådighedsbeløb på 1.804.000 kr. i 2023, 1.401.000 kr. i 2024, 2.160.000 kr. i 2025 og 300.000 kr. i 2026,
2. at udgiften på 5.665.000 kr. i årene 2023 til 2026 finansieres af det afsatte rådighedsbeløb på 805.000 kr. i 2023, 2.400.000 kr. i 2024, 2.460.000 kr. i 2025 på kontoen ”Statsligt finansierede vand- og naturprojekter – Ramme”,
3. at der gives en anlægsindtægtsbevilling på 5.665.000 kr. til kontoen ”Statsligt finansierede vand- og naturprojekter 2023” med rådighedsbeløb på 632.000 kr. i 2024, 658.000 kr. i 2025, og 4.375.000 kr. i 2026,
4. at indtægten på 5.665.000 kr. i årene 2024 til 2026 finansieres af det afsatte rådighedsbeløb på 5.665.000 kr. i 2023.

Sagsfremstilling

Historik

Seneste bevilling er givet den 26. januar 2022. Her godkendte byrådet en indstilling fra Klima- og Miljøudvalget om at give en anlægsudgift – og anlægsindtægtsbevilling på 14.172.000 kr. for 2022 ([link til sag nr. 9 i byrådet den 26. januar 2022](#)).

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Byrådet har de seneste år frigivet anlægsbevillinger til gennemførelse af projekter med ophæng i statens vandområdeplaner, Natura 2000-planer og lavbundsordninger. EU og Danmark har fastsat en række mål for natur og overfladevand samt klima, som kommunen gennem disse projekter skal understøtte opnåelsen af.

Projekterne udføres med faste procedurer og er altovervejende 100 % finansieret af EU og/eller Staten. Administrationsmodellen forudsætter dog, at kommunerne i første omgang betaler projektdgifterne, som efter projektafslutning søges refunderet. Bevillingerne er derfor både udgifts- og indtægtsbevillinger. Forvaltningens arbejde for at indfri EU's målsætninger for natur og overfladevand er afhængig af bevillingen.

Vandløbsprojekter

Kommunen skal undersøge og så vidt muligt gennemføre de vandløbsindsatser, som er udpeget til en indsats i de statslige vandområdeplaner.

Vådrområdeprojekter

Den overordnede styring af proces for vådområdeprojekterne med bl.a. prioritering og igangsætning af projekterne foretages i hhv. Limfjordsrådet og Gudenåkomiteen i deres egenskab af vandoplandsstyregrupper.

Lavbundsprojekter

Kommunen udvælger og prioriterer selv indsatsen inden for kommunens grænser.

Lavbundsprojekter administreres sammen med vådområdeprojekter efter retningslinjer i en fælles bekendtgørelse.

Ved lavbundsprojekter og vådområdeprojekter er der mulighed for en jordfordeling, som håndteres og finansieres af Landbrugsstyrelsen. Denne udgift er dermed ikke en del af bevillingerne til kommunerne i disse projekter.

Klima-lavbundsprojekter

I 2021 blev der vedtaget en ny ordning for etablering af klima-lavbundsprojekter. Til forskel fra "almindelige" lavbundsprojekter kan forvaltningen nøjes med at lave en ansøgning om finansiering. Ansøgningen skal i denne ordning indeholde udgifter for det samlede projekt. Der gives tilsagn om tilskud til de indledende undersøgelser af dels de natur- og miljømæssige forhold og dels de ejendomsmæssige forhold i projektet.

Samtidig gives der tilsagn om tilskud til etablering af projektet. Denne del af tilsagnet aktiveres dog kun, hvis projektet efter de indledende undersøgelser viser sig realiserbart. Der er ikke mulighed for en jordfordeling. Anlægsbevillingen, der søges frigivet, skal alene finansiere udlæg til forundersøgelsen for klimalavbundsprojekter. I forbindelse med realisering ansøges om yderligere midler til finansiering af udlæg til bl.a. erstatning til lodsejere. Der bliver åbnet for nye ansøgninger til klimalavbundsprojekter i 2023.

Af tabellen nedenfor fremgår det afsatte budget på investeringsoversigten for 2023-2026 (figur1).

	2023	2024	2025	2026	I alt
Investeringsoversigt 2023-2026:					
Statsligt finansierede vand- og naturprojekter – Ramme (udgifter)	805.000	6.381.000	15.502.000	0	22.688.000
Statsligt finansierede vand- og naturprojekter – Ramme (indtægter)	-6.347.000	-5.836.000	-8.517.000	0	-20.700.000
Rådighedsbeløb til bevilling:					
Udgifter	1.804.000	1.401.000	2.160.000	300.000	5.665.000
Indtægter	0	-632.000	-658.000	-4.375.000	-5.665.000
Finansiering fra kassen:					
Udgifter	999.000	-999.000	0	0	0

Figur 1: Investeringsoversigt 2023-2026 viser de budgetterede anlægsudgifter og -indtægter, jf. anlægsbudget 2023. Rådighedsbeløb til bevilling er udgifter til og indtægter fra kendte forundersøgelser og realiseringsprojekter i 2023-2026,

Rammebevillingen for 2023

Forvaltningen har lavet et kvalificeret bud på de projekter, som forventes at indgå i rammebevillingen for 2023. Mindre justeringer i projektporteføljen for rammebevillingen kan forekomme.

Den ansøgte bevilling er noget mindre end foregående år. Det skyldes, at nye vandløbsprojekter afventer de nye vandområdeplaner, som forventes vedtaget ved udgangen af 2022. For lavbund og vådområder er der igangsat adskillige forundersøgelser de foregående år. Når lavbund og vådområder forventeligt skal realiseres de kommende år, vil rammebeløbet stige igen.

Vandløbsprojekter

Mostgård Bæk – tilsagn til gennemførelse meddelt

Haller Å – tilsagn til gennemførelse meddelt

Vådområdeprojekter

Ingen projekter

Lavbundsprojekter

Loldrup – tilsagn til forundersøgelse meddelt

Simested Å – tilsagn til forundersøgelse ansøges

Rødsø – tilsagn til forundersøgelse ansøgt

Klima-lavbundsprojekter

Klejtrup Møllebæk – tilsagn ansøges

Det er forvaltningens forventning, at de nævnte ansøgninger imødekommes.

Forvaltningen udarbejder årligt en samlet opgørelse over den hidtidige indsats og de forventede aktiviteter i det kommende år. Seneste opgørelse er forelagt Klima- og Miljøudvalget den 26. april 2022 ([link til sag nr. 1 i Klima- og Miljøudvalget 26. april 2022](#)).

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Projekterne forventes gennemført i perioden 2023–2026. For nogle projekter kan det evt. blive nødvendigt at forlænge projektperioden yderligere.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Når et vandplanprojekt har opnået tilsagn om tilskud til realisering, kan projektet som udgangspunkt gennemføres med fuld økonomisk kompensation til kommunen. Undtaget er budgetoverskridelser, udgifter der ikke dækkes af tilsagnet, og projekter der må opgives undervejs.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Punkt 9: Klage over afslag til etablering af ny sø i registreret § 3-eng, matr.nr. 4d Tastum By, Kopperup

22/27122

Resume

Lodsejerne har klaget over forvaltningens afgørelse om afslag til etablering af ny sø i en beskyttet eng vest for Tastum Sø.

Det vurderes, at klagen ikke bidrager med nye oplysninger.

Klima- og Miljøudvalget skal tage stilling til, om sagen skal genoptages, eller om afgørelsen skal fastholdes og dermed sendes videre til Klagenævnet.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at det meddeles Miljø- og Fødevareklagenævnet, at Viborg Kommune ikke finder anledning til at genoptage sagen, da klagen ikke har bidraget med afgørende nyt.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 03-01-2023

Et flertal i Klima- og Miljøudvalget bestående af Steffen Drejer, Kurt Mosgaard og Lars Mogensen besluttede,

1. at der skal meddeles dispensation til etablering af en sø med henvisning til, at det vurderes, at der ikke er tale om § 3-natur.

Eva Pinnerup og Stine Isaksen ønsker sagen behandlet i byrådet.

Sagsfremstilling

Historik

Udvalget blev i nyhedsbrevet for uge 45 orienteret om klagen.

Inddragelse og høring

I overensstemmelse med almindelig forvaltningsretlig praksis er klagerne blevet partshørt og varslet om afgørelsen, inden der er truffet afgørelse i sagen. Dette sker for at sikre en fuldt oplyst sag.

Beskrivelse

Viborg Kommune modtog den 29. august 2022 ansøgning om dispensation til etablering af en ny sø på matr.nr. 4d Tastum By, Kopperup – se bilag 1.

Arealet er besigtiget sammen med ansøgerne, og der har været dialog med ansøger, som efterfølgende har indsendt ansøgning om en anden placering af søen. Ansøgerne blev under besigtigelsen varslet om, at også den nye placering formentligt var omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og at der næppe kunne meddeles dispensation til etablering af ny sø på arealet.

Forvaltningen meddelte efterfølgende (12. oktober 2022) afgørelse om, at arealet er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og meddelte samtidigt afslag på ansøgning om dispensation til etablering af ny sø på arealet.

Ansøger har den 25. oktober 2022 klaget over forvaltningens afgørelse – se bilag 2.

Klagerne trækker to punkter frem:

- 1) Der er tale om et areal i ringe naturtilstand.
- 2) Et vandhul som det ansøgte vil være til fordel for den særligt beskyttede paddeart spidssnudet frø.

Lovgrundlag

Tilkendegivelse om beskyttelsesstatus

Naturbeskyttelseslovens § 3 beskytter en række naturtyper imod ændringer i deres tilstand, med det formål at sikre naturtyperne og deres funktion som levested for dyr og planter. Det drejer sig om udpegede vandløb, naturlige søer og vandhuller med et areal større end 100 m² samt heder, enge, overdrev, moser og lignende, der enkeltvis, tilsammen eller i forbindelse med søer er større end 2500 m².

Eksempler på ikke tilladte aktiviteter i beskyttet natur kan f.eks. være at gødske, pløje, dræne, sprøjte, tilplante, grave eller bygge.

Der findes vejledende registreringer af beskyttet natur, men det er altid et areals konkrete tilstand og dyrkningshistorik, der er afgørende for beskyttelsen uanset registrering eller ej, da loven tager højde for, at natur med tiden kan vokse frem eller forsvinde som resultat af naturlig udvikling eller ændret drift.

I tvivlstilfælde har lodsejer krav på, at kommunen indenfor 4 uger meddeler, om en konkret aktivitet kan gennemføres umiddelbart, eller om det kræver yderligere undersøgelse/vurdering, før der kan træffes afgørelse.

Dispensationsmuligheder

Ifølge naturbeskyttelseslovens § 3 er det forbudt at ændre tilstanden af naturområder over 2500 m². Den hidtidige drift (ofte afgræsning eller høslæt) på beskyttede arealer må fortsætte, men de må ikke inddrages som et traditionelt dyrkningsareal. Formålet er at bevare de beskyttede naturtyper som levesteder for vilde dyr og planter.

Hvis et areal er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, giver samme lovs § 65 kommunen mulighed for i særlige tilfælde at dispensere fra forbuddet mod ændringer.

Praksis er meget streng på området ud fra både biologisk-faglige argumenter og risiko for præcedens, men kan i særlige tilfælde udnyttes ved fx anlæg af samfundsmæssig betydning.

Status

Klagerne er ikke enige i forvaltningens vurderinger i afgørelsen, idet de ikke kan se, hvordan en sø skulle være til skade for planter og dyr, herunder spidssnudet frø, som potentielt kan findes på de mere våde og tilgroede dele af marken. Tværtimod mener de, at en sø vil give bedre betingelser for dyrelivet.

Forvaltningens bemærkninger

Besigtigelsen viste, at det ansøgte areal har et godt strukturindeks, lavt artsindeks og lavt samlet naturtilstandsindeks. Forvaltningen har derfor vurderet, at arealet skal registreres som beskyttet.

Ad 1) Forvaltningen vurderer, at der ikke kan meddeles dispensation til etablering af en sø på arealet, idet etablering af en ny sø på arealet vil være en væsentlig ændring af naturtilstanden i den beskyttede eng. Engens gode strukturindeks er udtryk for, at der er godt potentiale for udvikling af en samlet god naturtilstand, efterhånden som de naturligt hjemmehørende plantearter indvandrer. Denne proces tager tid, og det vurderes, at det ikke vil være en fordel for den naturlige udvikling at fjerne et stykke af engen til fordel for etablering af en sø.

Dette er i overensstemmelse med Miljø- og Fødevarerklagenævnets mangeårige praksis om, at der ikke kan dispenseres til, at en beskyttet naturtype erstattes af en anden – i dette tilfælde en eng, som erstattes af en sø.

Ad 2) I forhold til klagers begrundelser for klagen er det som udgangspunkt korrekt, at en sø kan give bedre betingelser for dyreliv knyttet til søer, herunder spidssnudet frø, som er en fredet art, og som er beskyttet ifølge habitatdirektivets Bilag IV.

Spidssnudet frø yngler i vandhuller, arten opholder sig tæt ved ynglevandhullerne, og især ungerne opholder sig tæt på vandhullet. Et vandhul er derfor særligt egnet, hvis det er omgivet af enge, moser og græsmarker, hvor frøerne kan finde føde.

Forvaltningen vurderer dog, at der i forvejen findes et velegnet ynglested til arten i form af et tidvis vandfyldt engområde umiddelbart øst for den ansøgte placering, og at artens levevilkår er tilgodeset i området.

Forvaltningen vurderer samlet set, at der ikke kan dispenseres til, at et stykke beskyttet eng med godt udviklingspotentiale erstattes af en kunstigt anlæg sø, og at det bør lægges til grund for, at afgørelsen fastholdes.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Kortbilag matr.nr. 4d Tastum By, Kobberup

Klage ny sø matr.nr. 4d Tastum By, Kobberup

Punkt 10: Klage over tilkendegivelse om § 3-status af engstykke ved Nørreåen ved Skjern – matr.nr. 1ay Skjern Hgd., Skjern

22/19779

Resume

Lodsejeren har klaget over en afgørelse om tilkendegivelse af § 3-status for et engstykke ved Nørreåen ved Skjern.

Det vurderes, at klagen ikke bidrager med nye oplysninger.

Klima- og Miljøudvalget skal tage stilling til, om sagen skal genoptages, eller om afgørelsen skal fastholdes, og dermed sendes videre til Klagenævnet.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at det meddeles Miljø- og Fødevareklagenævnet, at Viborg Kommune ikke finder anledning til at genoptage sagen, da klagen ikke har bidraget med afgørende nyt.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 03-01-2023

Et flertal i Klima- og Miljøudvalget bestående af Steffen Drejer, Kurt Mosgaard og Lars Mogensen besluttede,

1. at afgørelsen skal omgøres, da det vurderes, at der ikke er tale om § 3-natur.

Eva Pinnerup og Stine Isaksen ønsker sagen behandlet i byrådet.

Sagsfremstilling

Historik

Udvalget blev i nyhedsbrevet for uge 45 orienteret om klagen.

Inddragelse og høring

I overensstemmelse med almindelig forvaltningsretlig praksis er klager blevet parthørt og varslet om afgørelsen, inden der er truffet afgørelse i sagen. Dette sker for at sikre en fuldt oplyst sag.

Beskrivelse

Viborg Kommune modtog den 21. juni 2022 ansøgning om sletning af registreringen af et engstykke på matr.nr. 1ay Skjern Hgd., Skjern som omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 – se bilag 1.

Arealet, der er på 0,58 ha, har været besigtiget to gange de seneste to år: Hhv. ved grundig besigtigelse i august 2021, hvor arealet blev registreret som beskyttet eng efter § 3, og ved en opfølgende ekstensiv besigtigelse i juli 2022.

Ansøger har været parthørt og har i mails af 1. august samt 18. og 30. september 2022 efter skriftlig dialog med forvaltningen indsendt parthøringsvar i sagen.

Forvaltningen meddelte herefter den 4. oktober 2022, at registreringen fastholdes, da arealet vurderes at være omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Ansøger har den 3. november 2022 klaget over forvaltningens afgørelse – se bilag 2.

Klagerne fremfører følgende:

- 1) At naturværdien på marken er under 5, og at der ikke findes stjernearter i marken.
- 2) At engen har været udlagt med græs, at græsset er slået 1 gang om året, at høet er fjernet fra marken, at marken i 2021 er slået efter den kommunale besigtigelse, at marken i 2022 er udlejet til landmand, der opfeder tyrekalve, og at engen bliver slået sent for at beskytte dyrevildtet.

3) At ansøger efter besigtigelse sammen med planteavlskonsulent den 29. oktober 2022 er blevet vejledt til at klage over Viborg Kommunes afgørelse af 4. oktober 2022.

Lovgrundlag

Tilkendegivelse om beskyttelsesstatus

Naturbeskyttelseslovens § 3 beskytter en række naturtyper imod ændringer i deres tilstand, med det formål at sikre naturtyperne og deres funktion som levested for dyr og planter. Det drejer sig om udpegede vandløb, naturlige søer og vandhuller med et areal større end 100 m² samt heder, enge, overdrev, moser og lignende, der enkeltvis, tilsammen eller i forbindelse med søer er større end 2500 m².

Eksempler på ikke tilladte aktiviteter i beskyttet natur kan f.eks. være at gødske, pløje, dræne, sprøjte, tilplante, grave eller bygge.

Der findes vejledende registreringer af beskyttet natur, men det er altid et areals konkrete tilstand og dyrkningshistorik, der er afgørende for beskyttelsen uanset registrering eller ej, da loven tager højde for, at natur med tiden kan vokse frem eller forsvinde som resultat af naturlig udvikling eller ændret drift.

I tvivlstilfælde har lodsejer krav på, at kommunen indenfor 4 uger meddeler, om en konkret aktivitet kan gennemføres umiddelbart, eller om det kræver yderligere undersøgelse/vurdering, før der kan træffes afgørelse.

Status

I klagen fremfører klageren bl.a., at naturværdien på marken er under 5, og at der ikke findes stjernearter i marken.

Forvaltningens bemærkninger

1) Ad 1) Arealet blev nyregistreret efter en grundig besigtigelse i august 2021. Besigtigelsen viste, at der var tale om en fugtig, artsfattig eng uden græs. Besigtigelsen viste, at arealet havde et godt strukturindeks (0,69), et ringe artsindeks (0,24) og et moderat samlet naturtilstandsindeks (0,42). Der blev fundet to såkaldte "stjernearter" og 18 arter i alt. Det såkaldte HNV-tal, som anvendes til EU-tilskud, er 4 ud af 13 mulige.

At HNV-værdien på marken er under 5, og at der i 2021 kun fandtes to stjernearter på engstykket, er ikke et argument for, at engen ikke bør være registreret som beskyttet efter § 3, men blot et matematisk udtryk for, hvilken samlet kvalitet den beskyttede natur har på dette sted.

Det er således fortsat forvaltningens vurdering, at arealet – trods moderat samlet naturtilstand – bør være registreret som beskyttet eng efter § 3.

2) Ad 2) Forvaltningen vurderer, at den af ansøgerne beskrevne drift fortsat er lovlig, selv om arealet er beskyttet efter § 3. Den ekstensive anvendelse indtil nu har netop ført til, at der er skabt plads til naturen og de hjemmehørende arter på engen, og det vil være en fordel for naturens udvikling, at denne drift fortsætter.

3) Ad 3) Forvaltningen vurderer, at en besigtigelse af en kultureng ultimo oktober efter slåning ikke giver et realistisk billede af arealets artssammensætning og dermed af arealets samlede naturtilstand og § 3-status.

Forvaltningen vurderer samlet set, at den nylige, grundige besigtigelse fra sidst på sommeren 2021, hvor strukturindekset blev vurderet som godt (over 0,6), og det samlede naturtilstandsindekset til moderat (over 0,4), bør lægges til grund for, at afgørelsen fastholdes.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Kortbilag matr.nr. 1ay Skjern Hgd., Skjern

Klage matr.nr. 1ay Skjern Hgd., Skjern

Punkt 11: Klage over påbud om genetablering af beskyttet eng på matr.nr. 10o Skringstrup By, Skals

20/41188

Resume

Agri Nord har på vegne af lodsejer klaget over kommunens påbud om genetablering af beskyttet eng på matr.nr. 10o Skringstrup By, Skals, da de mener, at arealet ikke er beskyttet.

Det vurderes, at klagen ikke bidrager med nye oplysninger.

Klima- og Miljøudvalget skal tage stilling til, om sagen skal genoptages, eller om afgørelsen skal fastholdes.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at det meddeles Miljø- og Fødevareklagenævnet, at Viborg Kommune ikke finder anledning til at genoptage sagen, da klagen ikke har bidraget med afgørende nyt.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 03-01-2023

Et flertal i Klima- og Miljøudvalget bestående af Steffen Drejer, Kurt Mosgaard og Lars Mogensen besluttede,

1. at påbuddet skal frafaldes, da det vurderes, at der er tale om en fejlregistrering af § 3.

Eva Pinnerup og Stine Isaksen ønsker sagen behandlet i byrådet.

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

I overensstemmelse med almindelig forvaltningsretlig praksis er lodsejer og hans konsulent i Agri Nord blevet partshørt og varslet om afgørelsen, inden der er truffet afgørelse i sagen. Dette sker for at sikre, at sagen er fuldt oplyst.

Beskrivelse

Forvaltningen modtog i oktober 2020 en henvendelse fra lodsejers konsulent, som mente, at en del af lodsejers arealer fejlagtigt var registreret som beskyttet natur. Forvaltningen har herefter haft en proces for at afklare, om der er tale om ulovlig opdyrkning af beskyttet natur, eller om amtet har lavet en fejlregistrering af marken som beskyttet natur.

Forvaltningen har vurderet, at der har været tale om ulovlig opdyrkning af det beskyttede areal og meddelte den 19. oktober 2022 påbud om genetablering.

Den 15. november 2022 har lodsejers konsulent, Agri Nord, klaget på vegne af lodsejer.

Af klagen fremgår følgende punkter:

1. Agri Nord mener ikke, at arealet kan have været beskyttet ved amtets registrering i 1993.
2. Agri Nord mener ikke, at arealet har vokset sig ind i beskyttelsen fra 1992-2007.
3. Agri Nord mener, at sand- og humusindholdet i jorden bør tillægges en værdi i vurderingen af, om arealet har været beskyttet.
4. Agri Nord mener ikke, at kommunen kan afgøre sagen udelukkende ud fra luftfotos, og ikke tage tidligere ejers beretning med i overvejelserne om arealets status.
5. Lodsejer mener ikke, at kommunen har tilstrækkeligt bevis til at modsige driftshistorikken i perioden 1978 og frem til 2007, med henvisning til en afgørelse fra Naturklagenævnet.

Lovgrundlag

Ifølge naturbeskyttelseslovens § 3 er det forbudt at ændre tilstanden af naturområder over 2500 m². Den hidtidige drift (ofte afgræsning eller høslæt) på beskyttede arealer må fortsætte, men de må ikke inddrages som et traditionelt dyrkningsareal. Formålet er at bevare de beskyttede naturtyper som levesteder for vilde dyr og planter.

Der findes vejledende registreringer af beskyttet natur, men det er altid et areals konkrete tilstand og dyrkningshistorik, der er afgørende for beskyttelsen uanset registrering eller ej. I tvivlstilfælde har lodsejer krav på, at kommunen indenfor 4 uger meddeler om en konkret aktivitet kan gennemføres umiddelbart, eller om det kræver yderligere undersøgelse/vurdering.

Hvis et areal er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, giver samme lovs § 65 kommunen mulighed for i særlige tilfælde at dispensere fra forbuddet mod ændringer, og har man ændret naturen uden dispensation, kan man søge lovliggørende dispensation. Spørgsmålet om lovliggørende dispensation fra § 3 skal behandles, som om indgrebet endnu ikke var sket ud fra det grundprincip, at det hverken må være sværere eller lettere at få lovliggørende dispensation end at få dispensation på forhånd.

Hvis der er grundlag for at meddele lovliggørende dispensation, kan kommunen stille vilkår om f.eks. etablering af et erstatningsareal, der kan udvikle sig til natur med tiden. Praksis er meget streng på området ud fra både biologisk-faglige argumenter og risiko for præcedens, men kan i særlige tilfælde udnyttes ved f.eks. anlæg af samfundsmæssig betydning.

Status

Forvaltningen har vurderet sagen på baggrund af besigtigelser, luftfotogennemgang og oplysninger fra lodsejer og konsulent.

Der har indledningsvis været afholdt møde med lodsejer og konsulent, og forvaltningen har efterfølgende korresponderet med lodsejers konsulent angående forvaltningens vurderinger og betydningen af jordbundens sammensætning i forhold til arealets mulighed for at være beskyttet (se bilag 2).

Forvaltningen har i afgørelsen fastholdt, at arealet er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, vurderet at der ikke kan meddeles lovliggørende dispensation til opdyrkning af det beskyttede areal, og derfor meddelt påbud om genetablering af det beskyttede areal.

Afgørelsen om påbud om genetablering er påklaget til Miljø- og Fødevarerklagenævnet den 15. november 2022.

Forvaltningen vurderer, at klagen ikke bidrager med nye oplysninger.

Forvaltningens bemærkninger

Forvaltningen vurderer, at sagen har været fuldt oplyst forud for den endelige afgørelse om påbud. Forvaltningen har følgende bemærkninger til punkterne fra klagen:

Ad 1) Arealets beskyttelsesstatus ved Viborg Amts registrering i 1993:

Forvaltningen har gennemgået tilgængelige luftfotos af arealet for årene: 1979, 1982, 1986, 1987, 1990, 1993 og 1995. Forvaltningen vurderer, at disse understøtter amtets registrering af arealet som beskyttet eng i 1993. Det kan ikke afvises, at arealet har fået isået græsblanding eller lignende i perioden, men det er ikke omlagt på en sådan måde, at det ikke er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Forvaltningen vurderer, at den isåning, der evt. er foregået før amtets registrering, har været lovlig, men at det ikke har forhindret arealet i at blive beskyttet.

Ad 2) Arealets beskyttelsesstatus fra 1992 -2007:

Forvaltningen vurderer, på baggrund af amtets registrering, at arealet er beskyttet fra 1993 og frem til 2007, hvor det er blevet opdyrket. At der er isået græs eller lignende i perioden medfører ikke, at arealet mister sin status som beskyttet.

Ad 3) Sand- og humusindhold i jorden:

Forvaltningen vurderer, at indholdet af sand og humus i jorden ikke kan tillægges betydelig vægt i vurderingen af, om arealet er beskyttet eller ej i denne sag. Derimod tillægges luftfotos, amtets registrering samt omkringliggende tilsvarende arealers plantesammensætning betydelig vægt i forhold til at vurdere om arealet er beskyttet.

Ad 4) Tidligere ejers beretning:

Forvaltningen har sammenholdt tidligere lodsejers beretning med luftfotos af arealet fra perioden før amtets registrering og fastholder, at der ikke ses tegn på omlægning (opdyrkning) i perioden 1979-1993. Tidligere lodsejers omlægning (isåning) i 1998 og 2003 ændrer ikke på, at arealet var beskyttet ved amtets registrering.

Ad 5) Afgørelse fra Naturklagenævnet:

I sagen, der refereres til, er der kun ét luftfoto tilgængeligt i perioden 1980-1992, og klagenævnet vurderede, at dette ikke er tilstrækkeligt til at afvise ejerens erklæring om arealets driftshistorie. I nærværende sag forefindes der luftfotos af arealet for årene 1979, 1982, 1986, 1987, 1990, 1993 og 1995, som er med til at understøtte amtets registrering.

Forvaltningen vurderer, ud fra disse luftfotos, at arealet ikke har været omlagt, men kan ikke afvise, at der evt. har været isået græsser.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Oversigtskort - Opdyrkning af beskyttet eng på matr.nr. 10o Skringstrup By, Skals

Påbud om genetablering af beskyttet eng på matr.nr. 10o Skringstrup By, Skals

Klage over afgørelse om påbud for matr.nr. 10o Skringstrup By, Skals

Punkt 12: Mødeliste for Klima- og Miljøudvalget 2022

21/43412

Resume

I henhold til de af byrådet vedtagne retningslinjer for de grundlæggende vederlag og andre godtgørelser til medlemmer af Viborg Byråd - herunder reglerne for tabt arbejdsfortjeneste – skal byrådet og udvalgene godkende aktiviteter, inden disse kan danne grundlag for udbetalinger. En opdateret mødeliste bliver derfor forelagt udvalget på alle møder.

Der er 2 ændringer i forhold dén mødeliste, der blev forelagt på Klima- og Miljøudvalgets møde den 22. november 2022 ([link til sag nr. 15 i Klima- og Miljøudvalget den 22. november 2022](#)).

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår,

1. at Klima- og Miljøudvalget tager stilling til mødeliste 2022.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 03-01-2023

Klima- og Miljøudvalget godkendte mødeliste 2022.

Sagsfremstilling

Historik

Byrådet vedtog på sit møde den 17. december 2014 ([link til sag nr. 6 i byrådet den 17. december 2014](#)) et samlet sæt retningslinjer for de grundlæggende vederlag og andre godtgørelser til medlemmer af Viborg Byråd, herunder reglerne for tabt arbejdsfortjeneste.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Mødelisten (bilag 1) fungerer som en kombination af et overblik over medlemmernes mødeaktiviteter og et styringsværktøj i forhold til protokollerede beslutninger omkring konkrete aktiviteter i forhold til tabt arbejdsfortjeneste (litra f).

Hvis Klima- og Miljøudvalget godkender den reviderede mødeliste, godkendes dermed også eventuelle aktiviteter i forhold til udbetaling af tabt arbejdsfortjeneste efter litra f.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

For konkrete aktiviteter, der hører hjemme under Styrelseslovens § 16, stk. 1, litra f (Andre hverv efter anmodning fra byrådet eller dets udvalg) forudsætter retningslinjerne, at der tilvejebringes en protokolleret beslutning fra enten byråd eller udvalg som betingelse for, at der lovligt kan udbetales erstatning for tabt arbejdsfortjeneste.

Bilag

Mødeliste for Klima- og Miljøudvalget 2022

Punkt 13: Mødeliste for Klima- og Miljøudvalget 2023

22/24931

Resume

I henhold til de af byrådet vedtagne retningslinjer for de grundlæggende vederlag og andre godtgørelser til medlemmer af Viborg Byråd - herunder reglerne for tabt arbejdsfortjeneste – skal byrådet og udvalgene godkende aktiviteter, inden disse kan danne grundlag for udbetalinger. En opdateret mødeliste bliver derfor forelagt udvalget på alle møder.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår,

1. at Klima- og Miljøudvalget tager stilling til mødeliste 2023.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 03-01-2023

Klima- og Miljøudvalget godkendte mødeliste 2023.

Sagsfremstilling

Historik

Byrådet vedtog på sit møde den 17. december 2014 ([link til sag nr. 6 i byrådet den 17. december 2014](#)) et samlet sæt retningslinjer for de grundlæggende vederlag og andre godtgørelser til medlemmer af Viborg Byråd, herunder reglerne for tabt arbejdsfortjeneste.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Mødelisten (bilag 1) fungerer som en kombination af et overblik over medlemmernes mødeaktiviteter og et styringsværktøj i forhold til protokollerede beslutninger omkring konkrete aktiviteter i forhold til tabt arbejdsfortjeneste (litra f).

Hvis Klima- og Miljøudvalget godkender den reviderede mødeliste, godkendes dermed også eventuelle aktiviteter i forhold til udbetaling af tabt arbejdsfortjeneste efter litra f.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

For konkrete aktiviteter, der hører hjemme under Styrelseslovens § 16, stk. 1, litra f (Andre hverv efter anmodning fra byrådet eller dets udvalg) forudsætter retningslinjerne, at der tilvejebringes en protokolleret beslutning fra enten byråd eller udvalg som betingelse for, at der lovligt kan udbetales erstatning for tabt arbejdsfortjeneste.

Bilag

Mødeliste for Klima- og Miljøudvalget 2023

Punkt 14: Meddelelser og gensidig orientering, herunder orientering ved formanden dels om afholdte møder m.m. siden sidste udvalgs møde, dels om planlagte møder

22/36194

Resume

Intet.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at udvalget tager orienteringen og meddelelserne til efterretning.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 03-01-2023

Klima- og Miljøudvalget tog orienteringen og meddelelserne til efterretning.

Sagsfremstilling

Orientering fra formanden

- Indvielse af Søndersø Bro den 13. december 2022

Orientering fra udvalget

- Steffen Drejer orienterede om møde den 18. november 2022 i Gudenåkomitéen/Vandoplandsstyregruppen.
- Kurt Mosgaard orienterede om borgerhenvendelse vedr. risiko for udvaskning af PFAS fra solcellepaneler.

Orientering fra direktøren

- Økonomi- og Erhvervsudvalgets drøftelse af Planstrategi 2040 den 7. december 2022 ([link til sag nr. 31 i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 7. december 2022](#))
- Ny EU-forordning til fremme af VE (vedvarende energi)
- Mødetidspunkter for Klima- og Miljøudvalgsmøder i 2023

Punkt 15: Underskriftsark

22/36193

Sagsfremstilling

Udvalget skal godkende beslutningsprotokollen.

For at godkende beslutningsprotokollen skal hvert medlem underskrive elektronisk i Prepare ved at trykke på ”Godkend”.